

Pravda o kořenech německo-polského konfliktu, který vedl ke druhé světové válce, byla vždy pečlivě utlášena. Aby se zakryla nechutná politická agenda západních mocností, nechal se nejdříve kolovat mýtus, že Hitler byl šílený, posedlý mánií ovládnout svět, že proto ho jeho agresivní povaha nutila k útoku na všechny své sousedy, jednoho po druhém, dokud nebyl konečně ztrestán silami pokrokového lidstva. Dokonce i v posledních letech byl vymyšlen nový mýtus, že druhá světová válka byla ve skutečnosti potyčkou mezi dvěma diktátory, během které „nevinné oběti“, jako Polsko a pobaltské státy, byly semlety mlýnskými kameny historie.

Ale v r. 1939 Hitler neuvažoval o velké válce a zcela určitě nesnil o světové nadvládě. Chtěl se stát rovným partnerem USA a Británie, a v žádném případě se nepřipravoval na boj s nimi. Ale není tak snadné být připuštěn do klubu vyvolených mocností. Pro Hitlerovo Německo mělo být „vstupenkou“ zničení Sovětského svazu.

Jakmile Hitler odmítl se řídit scénářem, který pro něj byl sepsán v Londýně ([anexe podkarpatské Rusi v březnu 1939](#), která měla sloužit jako přímý casus belli pro válku se Sovětským svazem), Západ náhle otočil a zaujal proti Führerovi nesmiřitelný postoj. Bylo možné slyšet projevy vůdců Anglie a Francie, odsuzující Hitlerovu agresivní povahu. Spojenci Londýna a Paříže se stali stejně hrdými, obzvláště Poláci.

V té době to vypadalo velmi podivně. Nakonec vztahy Varšavy s nacistickým Německem byly celkem delikátní a přátelské, což není překvapivé – obě mocnosti vděčily svému vzestupu Británii, Francii a Spojeným státům. Jakékoliv pochybnosti o tom lze rozptýlit, když se podíváme na datum, kdy polský stát vznikl: 11. listopadu 1918. Právě 11. listopadu 1918 německá delegace podepsala příměří se spojenci v lesíku Compiègne, které tolik připomínalo bezpodmínečnou kapitulaci! Polští vlastenci rozhodli, že okamžitě vyhlásí nezávislost své země, kdy využili naprosté podpory vítězů. Není divu, že Británie, Francie a Spojené státy oficiálně uznaly Polsko hned druhý den. A tak začal bouřlivý příběh obnovy polského státu.

O méně než šest měsíců později, v březnu 1919, [začali Poláci aktivně smolit dohromady „Velkopolsko“](#), v rámci hranic ze 16. století. A protože si to vyžadovalo zrekvírování části Ruska, neměli nouzi o pomocníky a sponzory. Američané se ujali úkolu plně vybavit polskou armádu. Perfektně oblékli vojáky a dobře je krmili. Nicméně Velkopolsko „od moře k moři“ nebylo možné zřídit.

Ale Poláci svoji válkychtivost neztratili. Odraženi na Východě začali s loupežnými nájezdy na Západě. V říjnu 1920, za

nenuceného porušení [Suvalské dohody](#), se polské jednotky zmocnily Wilna (Vilnius) a vilniuského regionu nově nezávislé Litvy. O sedm měsíců později začalo Polsko s invazí do Německa, které upadlo do anarchie a chaosu. Cílem invaze bylo zmocnění se Horního Slezska, které bylo bohaté na průmysl a uhlí. Historické pozadí této invaze je velmi zajímavé. Na mírové konferenci ve Versailles bylo rozhodnuto vyřešit německo-polský spor mírovou cestou – prostřednictvím referenda. Polsko zuřivě agitovalo mezi polskou částí populace a dokonce vyvolávalo při řadě příležitostí povstání, kdy chtělo postavit Německo a mezinárodní společenství před hotovou věc, až se Polsko tohoto regionu zmocní. Nicméně němečtí dobrovolníci a policie pokusy o puč potlačili a [hlasování proběhlo 20. března 1920](#).

Ti, kteří podporovali začlenění do Německa, vyhráli, kdy získali téměř dvojnásobek hlasů, než jejich odpůrci.

Po prohraném plebiscitu vedlo Polsko povstání ve Slezsku, podpořené invazí polské armády 3. května 1921. Británie, Francie a USA této agresi napomáhaly a daly příkaz výmarské vládě, aby nedovolila německé armádě postavit se Polákům. Pokud by se do toho Reichswehr zapojil, spojenci by intervenovali na straně Polska. Takže německá armáda neudělala nic a proti Polákům bojovali jen jednotky německých dobrovolníků („Freikorps“). V důsledku toho byli Němci vytlačeni a část provincie byla obsazena. V říjnu 1921 Konference velvyslanců hlavních spojenců a přidružených mocností, za ignorování výsledků hlasování, polskou anexi legitimizovala a rozhodla převést 30% Horního Slezska Polsku (na těchto 30% se nacházelo 95% zásob uhlí této oblasti).

Nové Polsko se zrodilo v atmosféře agrese a porušování smluv. Takováto pověst, jakož i existence koncentračních táborů, se zdá být neslučitelnou s idejemi demokratického státu. Nicméně Polsko, budoucí „oběť“ nacistické agrese, takovým nikdy nebylo. Jakmile byl za vůdce Polska v r. 1926 dosazen Józef Piłsudski, stala se polská vláda vojenskou diktaturou nelišící se od té nacistické. Není překvapivé, že navzdory konfliktu kvůli Slezsku, jakmile se v Německu dostal k moci Adolf Hitler, rozvinuly Německo a Polsko velmi vřelé vztahy. Polsko bylo první zemí, se kterou nový německý kancléř podepsal významný zahraničně-politický dokument: 26. ledna 1934 uzavřeli Německo a Polsko 10letý pakt o neútočení. Po něm následovalo mnoho dalších dvoustranných jednání, která měla jednu vlastnost společnou – jejich součástí byla diskuse o společné akci proti Sovětskému svazu.

Těmito vřelými vztahy spolupráce Polska a Německa v předvečer druhé světové války se budeme zabývat podrobně zabývat v druhé části tohoto seriálu.

